

Forskjellene øker

Taler

Kari Elisabeth Kaski

Dato

14 juni 2018

Sted

Stortinget

Omstendigheter

Debatt om godtgjøring for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer (1)

- 1 Bevilgning av godtgjørelse for stortingsrepresentanter er ikke noe det har vært tradisjon for å diskutere i denne salen. I fjor ble det likevel en debatt som følge av SVs forslag og innlegg, og det er jeg glad for.
- 5 De siste ti årene har representantenes godtgjørelse økt med over 250 000 kr. Til sammenligning har gjennomsnittlig industriarbeiderlønn økt med 130 000 kr. Til tross for disse slående tallene foreslår presidentskapet også i år at vi skal justere representantenes godtgjørelse med 2,8 pst., i tråd med lønnsoppgjøret og i tråd med lønnskommisjonens anbefaling. Og det er jo i tråd med tradisjonen at
- 10 vi følger denne anbefalingen og unngår en politisk debatt. Men for første gang har presidentskapet avveket fra prinsippet om å følge kommisjonens anbefaling. Kommisjonen har i flere år pekt på at det har utviklet seg en avstand mellom lønnsutviklingen til sentrale ledergrupper i staten på den ene siden og stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer på den andre. Kommisjonen
- 15 mener dette på sikt bør rettes opp. Derfor foreslo kommisjonen for første gang en større lønnsvekst for statsministeren og regjeringsmedlemmene. Presidentskapet avviser dette forslaget med en argumentasjon om at veksten bør være lik for Stortinget og for regjeringen. Men spørsmålet om lønnsutviklingen for ledere i staten kontra for statsministeren står jo på sett og vis igjen ubesvart.
- 20 Hvis lønnskommisjonen i stedet for å foreslå to ulike prosentsetninger hadde foreslått et større lønnshopp for både stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer for å ta igjen statlige ledere, ville da presidentskapet innstilt på det?
- 25 Det er underlig at verken lønnskommisjonen eller presidentskapet kommer inn på at det kan være lederlønningene i staten som har vokst for mye, og ikke godtgjørelsen til statsministeren som har vokst for lite. Det er nå engang slik at

30 lederlønningene i staten, i likhet med andre lederlønninger, har dratt ifra lønnen til vanlige arbeidstakere. Dette er også bakgrunnen for at SV tidligere i vår fremmet forslag om å innføre et tak, slik at samlet godtgjørelse for ansatte i staten, inkludert tillegg og pensjon, ikke skal være på et høyere nivå enn den godtgjørelsen statsministeren til enhver tid får.

35 Forskjellene i Norge øker. De på toppen drar fra, mens de på bunnen blir hengende etter. Stortingets svar på dette kan altså ikke være å løpe etter dem med høyest lønn når vi fastsetter vår egen godtgjørelse.

40 Gjennomsnittlig årslønn i Norge er på 531 000 kr. I det gjennomsnittet skjuler det seg selvsagt store forskjeller - fra en sykepleiers minstelønn, på 385 000 kr, til lønnen til sjefen i Equinor, som i fjor tjente 15 mill. kr. Faktum er likevel at de aller fleste som blir valgt inn på Stortinget, opplever en økning i inntekten sin når de setter seg i denne salen - ikke fordi de tidligere har kort yrkeserfaring, lite spesialisering eller lite arbeidserfaring, som Høyres representant Michael
45 Tetzschner tidligere har uttalt, men fordi folk flest i Norge ikke tjener 900 000 kr. Det er en høy lønn. Og selv om vi må ha et nivå på godtgjørelsen som balanserer at vi skal rekruttere ulike mennesker - også folk som har tjent mer enn 1 mill. kr, bør bli politikere - tror jeg også vi må anerkjenne at nivået i seg selv aldri kan være, eller bør være, en motivasjonsfaktor for å bli valgt inn på
50 Stortinget.

SV forslår på denne bakgrunn at vi heller justerer godtgjørelsen vår i tråd med det samme kronemessige tillegget som en gjennomsnittlig norsk pensjonist får, altså 6 297 kr - i tråd med årets trygdeoppgjør, et trygdeoppgjør som vi, som det
55 er grunn til å minne om, ikke har diskutert i denne salen, i motsetning til denne saken. SV følger da et prinsipp som vi har fulgt siden 2007, hvor vi justerer godtgjørelsen med et kronetillegg i stedet for et prosenttillegg. Her bruker det å være mange som faller av, for presidentskapet foreslår jo den samme prosenten som i det ordinære lønnsoppgjøret, altså det samme som folk flest får. La meg da
60 minne om at 2,8 pst. av 928 602 kr, altså det vi tjener, er vesentlig mer enn 2,8 pst. av den gjennomsnittlige industriarbeiderlønnen, som er på 463 800 kr. Og for å si det enkelt: Melk og barnehage koster ikke prosenter; det koster kroner og øre. Og det er melk og barnehage som teller i det virkelige liv.

65 Når presidentskapet først avviker fra kommisjonens forslag, bør de også være villig til både å forsvare og, eventuelt, avvike fra kommisjonens forslag om hva

stortingsrepresentanter skal få, som altså er 28 000 kr mer enn i fjor.

70 Med dette tar jeg opp SVs forslag.

Kilde

www.stortinget.no

URI

75 <https://www.virksommeord.no/tale/forskjellene-oket>

80

85

90

95

100

105